

A.- TÍTOL DEL PROJECTE

**BONES PRACTIQUES SIGNIFICATIVES EN L'US DE L'AIGUA
DE LA MARJAL DE PEGO-OLIVA, L'ALBUFERA DE
VALÈNCIA I LA MARJAL D'ALMENARA**

B.- ADREÇA I NOM DEL CENTRE ON ES DESENVOLUPARÀ EL PROJECTE

ACCIO ECOLOGISTA-AGRÓ

PLAÇA INDEPENDENCIA, 2

46520 PORT DE SAGUNT

C.- NOM DEL RESPONSABLE

ENRIC AMER BLANCH

enricamerblanch@gmail.com

D.- INDEX

**PAG.1 TITOL DEL PROJECTE. ADREÇA I NOM DEL CENTRE ON ES DESENVOLUPA EL PROJECTE
NOM DEL RESPONSABLE.**

PAG.2 JUSTIFICACIÓ.

PAG.3 OBJECTIUS.

PAG.4 METODOLOGIA.

PAG. 5,6,7,8,9,10,11 ACTIVITATS A REALIZAR

**PAG. 12.- PARTICIPANTS.RECURSOS HUMANS I MATERIALS. RELACIONS AMB ALTRES
INSTITUCIONS.**

PAG. 13.- PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL. PRESSUPOST.

E.- JUSTIFICACIÓ

En la convocatòria de 2018 de la Direcció General de l'Aigua de Conselleria de Agricultura i Medi Ambient sobre difusió de bons usos de l'aigua, Acció Ecologista-Agró presentà un projecte que va ser el millor valorat, també econòmicament, en el que proposava la difusió de valors molt poc reconeguts i sobre tot ignorats per la població inclús dins l'àmbit acadèmic.

En sis panells, s'explicava les mes interessants intervencions humanes en tot el cicle de l'aigua relacionat amb la Marjal d'Almenara especialment des de a l'època andalusí, les reparticions de terres posteriors i la participació dels palafanguers occitans en 1213 fins l'actualitat i com s'havia pogut superar la evident possible desaparició del propi espai físic en el segle XX i entrar al 2018 amb la credencial de lloc d'interès comunitari del Conveni Ramsar.

Amb una metodologia d'aproximació visual i personal als pobles de l'entorn, l'exposició itinerant tingué un impacte positiu i continua exposada en la Casa de Penya, centre del voluntariat, de custòdia del territori i educació ambiental propietat de l'ajuntament de Sagunt i gestionat per la nostra entitat mitjançant la presentació a un concurs públic.

En la convocatòria actual, presentem un nou projecte amb el mateix concepte de valorització de bones pràctiques en l'ús de l'aigua ara ampliant l'àrea de visió a tres espais emblemàtics valencians, la Marjal de Pego-Oliva, l'Albufera de València i de nou la Marjal d'Almenara.

I també canviem la metodologia per tal d'arribar, ara si, i amb la humilitat del recurs que ens posa a disposició la administració mediambiental valenciana i amb tota seguretat amb l'aportació de voluntaris, a la població en general mitjançant un audiovisual que seria mostrat primerament a les juntes de gestió i de participació pública dels tres espais protegits i posteriorment posat a disposició del públic en general pujant-lo a les xarxes socials.

F.- OBJECTIUS.

- 1.-La importància de les aigües subterrànies provinents de sistemes càrstics de la Serra de Segària, del Massís del Caroig i de la conca del Palància.
- 2.-La peculiaritat dels aprofitaments hídrics històrics en les zones de descarrega de fonts i ullals i en concret les aigües a perdre, els extrems i les recotxes.
- 3.-La gestió interna dels últims 700 anys d'aprofitaments agraris i ramaders, especialment la tradicional inundació hivernal o perellonades, les tècniques de parades, els encadufats, moviments amb rodes hidràuliques i les unitats de gestió de les partides: tancats, closes, quadros.
- 4.-L'impacte dels avenços tecnològics en les captacions d'aigua especialment del segle XX. Les "turbines". Els pous de l'aquífer associat.
- 5.-Les modificacions en la relació aigua marjal / aigua mar i el paper dels pescadors.
- 6.-Els canvis produïts en la societat respecte a la percepció de l'aigua com a bé d'interès patrimonial comunitari
- 7.-La valoració dels espais humits com a factor determinant de conservació de biodiversitat, de laminació d'episodis climàtics extrems i de qualitat de vida territorial de les planes litorals.

G.- METODOLOGIA.

La metodologia a seguir serà la de arribar a la totalitat de la població amb d'utilització dels mitjans audiovisuals que ens possibiliten la difusió massiva a través de les xarxes socials. Tant les webs pròpies de l'associació com les eines de difusió d'Internet.

De la mateixa manera, se intentarà la presentació de l'audiovisual en les reunions reglamentaries de les juntes de participació pública dels espais protegits escollits.

H.- ACTIVITATS A REALITZAR: Audiovisual. Presentació pública en les juntes de participació

El projecte consisteix en la redacció de guió i realització d'un audiovisual que es mostrarà en primer lloc a les Juntes de participació dels Parcs naturals escollits i amb posterioritat se pujarà a les xarxes.

Igualment es posarà a disposició de tot el sistema educatiu i entitats socials especialment properes als espais naturals.

El documental explicarà d'una forma senzilla quines són les intervencions humanes positives que han afectat, millorat, modificat, etc el cicle natural de l'aigua en relació als aiguamolls escollits.

Concretament, la relació entre aqüífers i marjal en els tres Parcs, les aportacions superficials i la seua regulació, la distribució humana del caudal, la gestió interna de l'aigua dins els espais naturals, les singularitats agrícoles, ramaderes o de pescadors o saliners.

Sistemes de inundació, manteniment de nivells i drenatge. Les sèquies escorredores, palafangues i anguileres, encadufats, salvadanyes, el canal perimetral i les goles.

les tècniques utilitzades en els últims 700 anys de domini agrari de la marjal per tal de inundar durant mig any les terres amb aigua dolça per rentar-les de sals i contrarestar la intrusió salina, la disminució dels nivells de inundació per la plantació i manteniment dels cultius de temporada amb les tècniques de la "parada" i "encadufats" i el moviment i recirculació de l'aigua per conservar la seua qualitat durant l'estiu mitjançant les rodes hidràuliques o turbines.

Albufera compartimentada. Tancats, quadros, closes. Rodes hidràuliques i turbines. Marjaleries de dos saons i mansegars, marjals fangueres o terres d'arròs, serratelles, salines.

Se mostrarà els compartiments, tant des del punt de vista de la cota d'inundació (marjals de pa o de dos saons, fangueres o d'arròs, serratelles) com en les superfícies de idèntica cota de nivell amb més profunditat i en que se divideix la marjal en unitats de gestió de l'aigua, tant per inundar com per eixugar o recircular (tancats, closes, quadros, escales). Es considerarà com bones pràctiques en escenaris de irregularitat hídrica i aprofitaments racionals en societats agràries de zones palustres.

De la desaparició a l'excel·lència. De la inundació hivernal a la dessecació permanent. Fracàs clímax agrícola. Expectatives urbanístiques. El retorn de l'aigua. La protecció legislativa europea. Directives aus, habitats, aigua. La cooperació entre societat civil i administracions.

S'esposarà els canvis produïts al segle XX amb els intents de fer desaparèixer les zones humides, el canvi radical de la legislació amb el conveni Ramsar en 1971, les Directives europees de protecció i la nova consciència social mediambiental. Es farà un resum de les bones practiques actuals en la gestió de l'aigua i els reptes a aconseguir.

Perspectives de futures actuacions.

Ramsar: Un futur de conservació i us racional. Naturalització dels llocs estratègics. Propietat pública i custòdia del territori espais privats, reserves de fauna i microreserves. Llents, senillers, bovalars, estanys permanents, torberes alcalines, mansegars, cultius amb eixugons primaverals, cicle dels arrossars, singularitats, endemismes, punts de producció i dispersió macròfits, noves inundacions i rotació d'espais inundats, control i manteniment aigües marines i dolces, serradals i mallades, alcudies i joquers arbrats. Gestió compartida de conservació biodiversitat i usos econòmics tradicionals. Nous usos econòmics compatibles.

Es farà referència principalment als diferents conceptes històrics i sociològics sobre el "bon us de l'aigua" que han permès arribar a l'estat actual l'albufera i aigumoll i permetre la seua revalorització malgrat les pressions derivades de zona densament poblada i amb grans activitats econòmiques típiques de països mediterranis desenvolupats

I.- PARTICIPANTS.

Per a la consecució dels objectius de l'apartat f, esperem la participació activa habitual de les nostres activitats durant 25 anys en el marc concret del territori que compren la Marjal d'Almenara. Una part important de la ciutadania dels pobles del Camp de Morvedre i la Plana Baixa es mostra receptiva a iniciatives com la que presentem i no tenim dubtes sobre l'èxit de la exposició. Igualment esperem que serà ben rebuda pels visitants cada vegada mes nombrosos dels Estanys i de la Casa de Penya. La relació amb el professorat i alumnat dels centres educatius de les dues comarques es excel·lent i participen durant anys en les activitats de coneixement i estima del medi natural i han rebut reconeixement i premis en instancies autonòmiques, estatals i europees en temes relacionats amb l'aigua. La col·laboració amb els personal tècnic de les diferents administracions publiques es habitual en la nostra associació (tècnics medi ambient ajuntaments, personal de les brigades de biodiversitat, agents mediambientals) i participem als diversos foros públics i privats (Plans de sequera de la CHX, Plans de recuperació d'espècies de flora i fauna de la Conselleria...).

J.- RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Acció Ecologista-Agró compta amb un contracte de gestió de la Casa de Penya que permet l'activitat permanent tant del personal contractat (2 tècnics a temps complet i personal temporal per activitats concretes especialment d'educació ambiental) com d'un grup de voluntaris que s'encarreguen de treballs de tutoria i treballs de camp d'estudiants de Ciències Ambientals de València i de formació professional de l'Escola de FP de Segorbe i de coordinar i participar en el voluntariat local i internacional.

Te un contracte de custòdia en el Tancat de la Pipa de l'Albufera de València amb tècnics i monitors... (a reomplir)

En la Marjalde Pego Oliva....

En les Juntes de participació....

Per tant, tenim acreditada experiència de presentar projectes semblants a la Conselleria de Medi Ambient (Punt d'aigua per als amfibis del programa Life) o col·laborar activament (Life Trachemys) com per portar endavant la proposta de exposició dels bons usos de l'aigua, pensada i concretada per adaptar-la als recursos actuals de la nostra entitat.

També contem amb la col·laboració habitual amb la Junta de Govern de la Font de Quart, ajuntaments de les comarques afectades, de algunes de les Juntes de regants de les partides marjalènques, convenis de custòdia amb propietaris de terrenys, etc.

K.- PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL

	juny	Juliol	agost	setembre	octubre	novembre	desembre
Preparació continguts	X	X	X				
Selecció juntes participació							
Selecció							
Expo				X	X	X	X
Visites					X	X	X
Pla comunicació	X	X		X	X	X	X
Elaboració							X

informe final							
---------------	--	--	--	--	--	--	--

L.- PRESSUPOST.

Pressupost general	concepte	quantitat	Preu unitari	total
Guio audiovisual				
Transport	Traslats			
Pla comunicació	Web, comunicats			
Coordinació	Personal tècnic. Memòria final			
Despeses generals 10%				1000
	Monitors			
Total				10000